

Αναφορά από την 22^η CIDOC CRM SIG και ISO/TC46/SC4/WG9 συνάντηση και την 16^η FRBR CIDOC CRM Harmonization συνάντηση

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στη Νυρεμβέργη της Γερμανίας το διάστημα 20-22 Δεκεμβρίου του 2010. Ακολουθεί συνοπτική παρουσίαση των όσων συζητήθηκαν. Τα πρακτικά της συνάντησης δημοσιεύονται στο δικτυακό τόπο του CIDOC CRM [Σύνδεσμος: http://www.cidoc-crm.org/special_interest_meetings.html]

2010-12-20

Πρώτη συνεδρία

Συζητήθηκαν διάφορα θέματα που αφορούν τροποποιήσεις στην οντολογία CIDOC CRM. Ενδεικτικά αναφέρονται: α) η δημιουργία μίας υποιδιότητας του P1 για να συνδέει την κλάση E28 με την E75, β) ένα URL είναι ένα contact point και γ) υπάρχει διαφορά ανάμεσα στα στιγμιότυπα των κλάσεων E31 και E89, καθώς τα πρώτα αναφέρονται μόνο σε πραγματικά πράγματα ενώ τα δεύτερα και σε πραγματικά και στις φαντασίας (Imaginary).

Δεύτερη συνεδρία

- Παρουσίαση από το Martin Doerr με τίτλο “CRM and KOS”. Η παρουσίαση ήταν μία εισαγωγή στο CIDOC CRM. Ο κ. Doerr μίλησε για τη διαφορά ανάμεσα στη συντακτική διαλειτουργικότητα και τη σημασιολογική. Η σημασιολογική διαλειτουργικότητα χωρίζεται σε: α) Interoperable data structures/schemata (Ontologies, data formats), β) Terminology of universals (KOS/Ontologies) και γ) Identifiers of particulars: persons, things, places and events (the data, few in KOS).
- Παρουσίαση με τίτλο “A relational database structure and user interface for the CIDOC CRM with GIS integration” G. Hiebel, K. Hanke, I. Hayek. Η παρουσίαση αναφερόταν στη χρήση του μοντέλου CIDOC CRM σε GIS συστήματα. Στο πλαίσιο αυτής της υλοποίησης αξιοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό η κλάση E53 Place και σχεδόν κάθε κλάση που αξιοποιήθηκε εξειδικεύτηκε σημασιολογικά με τη χρήση της κλάσης E55 Type (αξιοποιήθηκε θησαυρός με εξειδικεύσεις του E55). Το συμπέρασμα της ομιλίας ήταν ότι η εν λόγω οντολογία είναι χρήσιμη για να μοντελοποιήσει τη διεπιστημονική έρευνα. [Σύνδεσμος <http://www.uibk.ac.at>]
- Παρουσίαση με τίτλο “WissKi Project” του Siegfried Krause. Στόχος του συγκεκριμένου έργου είναι η δημιουργία ενός wiki-based λογισμικού συστήματος για την υποστήριξη της επιστημονικής πληροφορίας και τεκμηρίωσης, το οποίο θα παρέχει μακροχρόνια πρόσβαση στα επιστημονικά αποτελέσματα και θα αποτελεί μία πλατφόρμα για την επονομαζόμενη “curated knowledge”. Η CIDOC CRM οντολογία λειτουργεί ως μία υψηλού επιπέδου οντολογία μέσα από την OWL-DL έκδοσή της (Erlangen CIDOC CRM). Στο πλαίσιο του συστήματος αξιοποιούνται και άλλες οντολογίες για εξειδικευμένες έννοιες, όπως η Biodat κτλ, καθώς και στιγμιότυπα, τοπικά αρχεία καθιερωμένων τύπων και θησαυροί. [Σύνδεσμος <http://www.wiss-ki.eu/>]
- Παρουσίαση με τίτλο “Mapping EDM and LIDO to CRM” του Martin Doerr. **Το μοντέλο της Europeana με την ονομασία EDM** είναι κατά πολύ βασισμένο στην οντολογία CIDOC CRM με και περιλαμβάνει πεδία από το DC, το ORE, και τους FRBR. Στην παρούσα φάση γίνεται έλεγχος και διαμόρφωση του μοντέλου, στο οποίο ακόμα δε συμμετέχει ο κόσμος των αρχείων.
- Παρουσίαση με τίτλο “FRAD” της Pat Riva. Η ονομασία του μοντέλου αρχικά ήταν FRANAR. Πρόκειται για ένα εννοιολογικό μοντέλο το οποίο αποτελεί τη βάση για τη

δημιουργία των εγγραφών καθιερωμένων τύπων. Η περιγραφή των θεμάτων αποτελεί αντικείμενο άλλου μοντέλου. Επίσης, δεν αφορά τις σειρές καθώς και τη διαχείριση των δεδομένων των εγγραφών καθιερωμένου τύπου. Το μοντέλο FRAD ακολουθεί τη μεθοδολογία των κανόνων FRBR. Επίσης, το μοντέλο αυτό εμπλουτίζει τους ορισμούς που περιλαμβάνουν οι FRBR με επιπλέον ορισμούς, όπως “person”. Έχουν προστεθεί και ορισμοί από το ISAAR CPF, όπως το “Family”.

- Παρουσίαση με τίτλο “FRSAD presentation” από τη Maja Zumer. Έγινε παρουσίαση του εννοιολογικού μοντέλου FRSAD, το οποίο δίνει έμφαση στις σχέσεις που αφορούν τα θέματα. Το μοντέλο ασχολείται με το “aboutness” των έργων. Η θεματική πρόσβαση είναι εξαιρετικά δύσκολη για τους χρήστες. Πολλές ερωτήσεις προκύπτουν σε σχέση με το θέμα: πώς και αν είναι δυνατό να οριστεί το θέμα ενός έργου; Για τη μεγαλύτερη διαλειτουργικότητα και κάλυψη από το μοντέλο αξιοποιήθηκαν το <index>, οι φασέτες του Ranganathan κτλ. Η χρήση ενός εννοιολογικού μοντέλου είναι δύσκολη για να ακολουθηθεί από μία κοινότητα η οποία χρησιμοποιεί πολύ συγκεκριμένους κανόνες (βιβλιοθηκονόμοι).
- Στη συνέχεια έγινε μία συζήτηση για τη μέθοδο που θα ακολουθηθεί προκειμένου να επιτευχθεί η διαδικασία της αρμονοποίησης ανάμεσα στους FRAD και FRSAD και την οντολογία CIDOD CRM.
 - Ορίστηκε η ονομασία του νέου μοντέλου που είναι FRSADoo.

2010-12-21

- Έγινε η αρμονοποίηση ανάμεσα στα μοντέλα FRSAD και την οντολογία CIDOD CRM και FRBRoo. Ενδεικτικά αναφέρονται παραδείγματα, όπως:
 - Aboutness is identical to P129 is about (is subject of)
 - Has appellation: P1 is identified by
 - Type of nomen = E41 P2 has type
 - Τα ελεγχόμενα λεξιλόγια είναι υποκλάση της κλάσης Work.

Ένα γενικό συμπέρασμα από τη συγκεκριμένη συζήτηση είναι το ότι η Επιστήμη της Πληροφορίας πρέπει να βασίζεται σε φιλοσοφικές και μαθηματικές λογικές.

FRAD oo

- Ξεκίνησε η αρμονοποίηση ανάμεσα στα μοντέλα FRAD και την οντολογία CIDOD CRM και FRBRoo. Ενδεικτικό παράδειγμα:
 - Identifier: F13 Identifier

2010-12-20

- Συνεχίστηκε η αρμονοποίηση ανάμεσα στα μοντέλα FRAD και την οντολογία CIDOC CRM και FRBRoo. Ενδεικτικά παραδείγματα:
 - Rules: a subclass of FRBRoo F43 Identifier Rules applies to any identifier type. A subclass of E29 Design or Procedure.
 - Title of a person: mapped with E55 Type.
 - Gender of a person: use E55 Type
 - Place of birth of a person: events
 - Place of death of a person: events
 - Place of residence of a person: already in CRM, P74 has current or former residence
 - Affiliation of a person: meaning Group membership P107 has current or former member
 - Address of a person: A place name, includes E51 Contact Point, E45 Address. There are place appellations, such as the place of residence.
- **ICOM recommendation and Linked Open Data:** Έγινε μία συζήτηση για τον τρόπο που έχει προτείνει ο κ. Doerr να δημιουργούνται τα URIs κυρίως σε πολιτιστικούς φορείς με τη χρήση του «inventory number». Σύμφωνα με αυτή την πρότασή του κάθε μουσείο αποφασίζει για το βασικό URL που θα χρησιμοποιήσει και το επεκτείνει με το «inventory number» του κάθε αντικειμένου. Κάθε μουσείο είναι υπεύθυνο για την ταυτοποίηση των αντικειμένων του. Πάνω το θέμα αυτό ακούστηκαν απόψεις που ανέφεραν ότι οι μεθοδολογίες αυτές θα πρέπει να οριστούν από ένα διεθνή οργανισμό. Προτάθηκε ένα κείμενο, το οποίο θα βγει στο Διαδίκτυο για περαιτέρω συζήτηση.
- Συνεχίστηκε η συζήτηση της πρώτης μέρας για θέματα που αφορούν την ίδια την οντολογία CIDOC CRM. Ενδεικτικά παραδείγματα:
 - Πρόσθεση νέας ιδιότητας P149 is identified by ανάμεσα στις κλάσεις E75 και E42.
 - Πρέπει όλα τα «conceptual object appellations» να είναι «identifiers»; Όχι.
 - Ο κ. Doerr πρότεινε και συμφωνήθηκε το εξής να διαμορφωθεί το παρακάτω κείμενο “The E2 Temporal Entity class is an abstract class (i.e. it has no direct instances) that serves to group together all classes with a temporal component, such as instances of E4 Period, E5 Event and E3 Condition State.”, στο οποίο έχει προστεθεί η φράση “abstract class”.

Χρήσιμες συζητήσεις

- Η κυρία Pat Riva, πρόεδρος της επιτροπής της IFLA για τους FRAD, σε συζήτηση που είχαμε για την ανώτερη εκπαίδευση που αφορά τον κλάδο της αρχειονομίας και της βιβλιοθηκονομίας στον Καναδά, ανέφερε ότι δε υπάρχουν προπτυχιακοί κύκλοι σπουδών στο αντικείμενο, αλλά τεχνικά διπλώματα και σε ποιο υψηλό επίπεδο μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές.
- Η συμμετοχή μου προσδιορίστηκε κυρίως στο να παραθέτω – κατά τη διάρκεια των διαδικασιών αρμονοποίησης – την οπτική του αρχειονόμου για όρους που αναφέρονται στα αρχειακά πρότυπα (κυρίως του ICA) και στα σχήματα μεταδεδομένων.
- Στο πλαίσιο της αρμονοποίησης ανάμεσα στα μοντέλα FRAD και την οντολογία CIDOC CRM και FRBRoo ζητήθηκε από την κ. Μπουντούρη να ετοιμάσει ένα κείμενο για τον ορισμό του όρου “Floruit dates” και να δημιουργηθεί μία σημείωση σκοπού και περιεχομένου για αυτό. Η εργασία αυτή έγινε και εστάλη στη λίστα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του CIDOC CRM. Ακολουθεί το κείμενο του σχετικού email:

From: linabountouri@hotmail.com

To: crm-sig@ics.forth.gr

Date: Fri, 31 Dec 2010 09:43:29 +0200

Subject: [Crm-sig] Floruit or Flourished dates

Deal all,

"Floruit" or "flourished" dates are the dates that define the period that a person (and more rarely a group, a movement) was active in a specific domain. It is usually met in (but not limited to) writers' and artists' biographies, especially in cases that no birth and death dates can be found, however there is evidence for the period he/she was active based on the works, paintings, sculptures etc he/she created. The abbreviation "fl" is observed next to a date and denotes the latin verb "floruit".

According to Wikipedia, sometimes it is used to denote the period of activity of a movement [<http://en.wikipedia.org/wiki/Floruit>].

According to the Cataloguing Guidelines of the Variations2 Project of the Indiana University Digital Music Library flourished dates can also be used for corporate entities:

"Flourish Date and Source: Specifies the flourish dates for an individual or corporate entity when exact birth and death dates are unknown."

[<http://www.dml.indiana.edu/metadata/manual/defin/contribdef.htm#fd>]

Definition of "Floruit dates"

- In Wiktionary the definition of "floruit" is [<http://en.wiktionary.org/wiki/floruit>]:
For the noun: The time period during which a person, group, culture, etc. is at its peak.
For the verb: a) third-person singular perfect active indicative of *flōreō*. ([he or she] flourished), b) (in post-Classical texts) was productive around the time of.

- Based on the "RULES FOR THE CONSTRUCTION OF PERSONAL, PLACE AND CORPORATE NAMES" of the NATIONAL COUNCIL ON ARCHIVES (UK, 1997) [<http://www.ncaonline.org.uk/materials/namingrules.pdf>]:

Flourit means that the person so designated was active at a particular date or during a particular period. If life-span or birth/death dates cannot be established with sufficient precision to use circa, or if the individual is unidentifiable, a period longer or shorter than the whole life-span suggested by internal evidence, or by the date of the document if contemporary, may be expressed as floruit dates. The abbreviation for floruit is fl followed by a space but without a full stop. As floruit itself is imprecise, it should not be combined with ? or c. (It is anticipated that floruit dates will be widely used for unidentifiable persons known only in a local context or named only in primary sources. In such cases, the addition of an epithet such as occupation and/or place of residence, though not mandatory, would be very helpful.)

Used in standards and metadata

- In the ISAAR (CPF) standard [[http://www.icacds.org.uk/eng/ISAAR\(CPF\)2ed.pdf](http://www.icacds.org.uk/eng/ISAAR(CPF)2ed.pdf)]:
In the scope note of the "Dates of existence" field:
"Record the dates of existence of the entity being described. For corporate bodies include the date of establishment / foundation / enabling legislation and dissolution. For persons include the dates or approximate dates of birth and death or, when these dates are not known, floruit dates."
- In MARC 21 Authorities [<http://www.loc.gov/marc/authority/concise/ad100.html>]:
100 - Heading-Personal Name (NR), subfield \$d - Dates associated with a name (NR):
Dates of birth, death, or flourishing, or any other date associated with a name.
- In the East London Theatre Archive (ELTA) web site [<http://www.elta-project.org/faq.html>]:
"Fl. (for the Latin floruit, meaning flourished) is provided by the cataloguer when the actual dates of the person are unknown, and the name needs a date to distinguish it from other names. The floruit date refers to the time when the person was known to be active, and an exact birth or death date isn't known."

My best wishes for a happy new year!

Lina